

Mediji u BiH 2013

medijske slobode, profesionalizam i izazovi

*(pregled rezultata istraživanja javnog
mišljenja provedenog povodom Svjetskog
dana slobode medija - 3.maja)*

Zadatak:

Kako građani percipiraju medije, njihov profesionalizam i medijske slobode u BiH?

- ❖ *U kojoj mjeri mediji zadovoljavaju informativne potrebe građana?*
- ❖ *Koji su mediji predominantni izvori informacija za građane?*

Metodologija

- ❖ **Metoda prikupljanja podataka: CATI**
- ❖ **Prosječno trajanje ankete: 15 min**
- ❖ **Veličina uzorka: 503 ispitanika**
- ❖ **Metoda izbora: slučajni odabir fiksnih telefona**
- ❖ **Vrijeme istraživanja: 5-20. aprila 2013.**

Povjerenje u medije

- ❖ **Mediji su institucija kojoj se najviše vjeruje u Bosni i Hercegovini (80%), slijede vjerske zajednice i nevladin sektor**
- ❖ **Ispitanici namanje vjeruju politčarima (19%) i političkim strankama (24%)**
- ❖ **U odnosu na prethodnu godinu poraslo je povjerenje u vjerske zajednice (za 10%) , palo prema nevladinom sektoru (za 5%), medjunarodnoj zajednici, insitucijama vlasti...**

- ❖ **Većina ispitanika smatra kako je sloboda medija u Federaciji BiH i RS MALO ili GOTOVO NIKAKO prisutna (81,6%)**
(u odnosu na ranije godine nema značajnijih promjena u stavovima građana Federacije, ali u RS veći broj građana smatra kako je manja sloboda medija - 78,1% u 2013 naspram 73% u 2012)
- ❖ **Nastavljen je trend nezadovoljstva ispitanika iz jednog entiteta radom medija u drugom entitetu**

Uticaji na uredničku politiku

- ❖ **POLITIČKA OVISNOST - osnovna prepreka slobodnim medijima (56,9 %)**
- ❖ **FINANSIJSKA OVISNOST - na drugom mjestu (42,2%)**
- ❖ **NEDOVOLJNA PROFESIONALNOST novinara - stav koji je u porastu u F BiH**

Uticaji na uredničku politiku

- ❖ **Mediji nisu neovisni i na njih najveći uticaj imaju političari i političke stranke (66%)**
- ❖ **Rast utjecaja poslovnih ljudi i vlasnika medija (8,6 % - 8,8 %)**
- ❖ **Smanjuje se utjecaj OHR-a i međunarodne zajednice**
- ❖ **U Federaciji bilježimo blagi pad političkog utjecaja, a u RS-u blagi porast**

Kršitelji novinarskih prava

- ❖ **Političare i političke stranke ispitanici smatraju glavnim kršiteljima novinarskih prava i medijskih sloboda**
- ❖ **Poslovni ljudi krše prava novinara u RS puno više nego u Federaciju – smatraju ispitanici**
- ❖ **Napadi na novinare su neprihvatljivi!**

Ipak svaki 5 – ti ispitanik opravdava takve postupke!

Blagi porast u odnosu na 2012?!

Politički motiviran rad

- ❖ Čak 80% građana smatra kako je novinarsko djelovanje politički motivirano a njih 42% smatra to razlogom gubitka objektivnosti
- ❖ *U periodu 2009-2013 konstantno raste broj građana koji ovako misle - porast takvih razmišljanja posebno bilježimo kod ispitanika u Federaciji BiH*

Odabir tema

- ❖ **Izborom tema mediji ne pokrivaju dovoljno interese građana (17,3 % je zadovoljno)**
(Trend loše odabranih tema od 2009 do 2013 se nastavlja)
- ❖ **U Federaciju je nezadovoljstvo odabirom tema o kojima se izvještava veće**
- ❖ **Trend loše odabranih tema u RS-u je donekle zaustavljen (23 % nezadovoljnih u 2012 i 2013)**

Odabir tema

Top 4 teme:

(1) socijalne teme

(2) ekonomske teme

(3) one koje se tiču svakodnevnog života

(4) kriminal i korupcija

(Naglašeniji zahtjevi građana RS da u medijima bude više tema o kriminalu i korupciji)

Unpredjenje kvaliteta novinarstva

- ❖ **Poboljšanje uvjeta za rad novinara - smatra blizu 50 % ispitanika – značajno bi unaprijedilo rad novinara i poboljšalo kvaliteta izvještavanja**
- ❖ ***U Federaciji - treba poraditi na boljem materijalnom i finansijskom statusu novinara, a ispitanici u RS-u vjeruju da bi na kvalitetu u puno većoj mjeri utjecao bolji sistem obrazovanja.***

Pluralizam medija

- ❖ **TV je i dalje dominantan medij u BiH**
- ❖ **Svaki 4. ispitanik se najkvalitetnije informira putem interneta**
- ❖ **Uticaj dnevnih novina i radija je potcijenjen**
- ❖ **Gotovo 50% ispitanika u oba emtитета ocjenjuju internet kao iznimno važan izvor informacija**

Pluralizam mišljenja

- ❖ **Samo 25 % ispitanika smatra kako se s povećanjem količine medijskih sadržaja, koji su dostupni na tržištu i u različitim medijima, povećao pluralizam mišljenja.**
- ❖ **Za tu kvalitetu najpresudnijim smatraju jačanje interneta - 38% ispitanika smatra kako je internet “demokratizirao komunikaciju i omogućio pluralizam mišljenja”**

Pluralizam mišljenja

- ❖ **Kvantitet izvora i informacija ne prati kvalitet!**
- ❖ **32% ispitanika se ne osjećaju kvalitetnije informiranim unatoč povećanju broja internetskih portala i javno dostupnih medijskih sadržaja**
(*“Previše je sličnoga”, zaključuju.*)

Mediji, entiteti, nacija...

- ❖ **34 % ispitanika smatra kako bh. mediji pridonose jačanju tenzija na nacionalnom, političkom i vjerskom planu te među entitetima**
- ❖ **Ovoga su mišljenja puno više ispitanici u RS (39%) nego u Federaciji BiH (31%)**